

Tobias Grahm
Höskolekansliet
Höskolan Kristianstad
291 88 Kristianstad
044-250 30 00
www.hkr.se

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet

Remissvar angående Naturvårdsverkets förslag till reviderad förordning om miljöledning i statliga myndigheter (2009:907)

Höskolan Kristianstad verkar för att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö samt en långsiktigt hållbar ekonomisk, social- och miljömässig utveckling. Höskolan ser generellt positivt på förslagen i Naturvårdsverkets översyn av förordningen om miljöledning i statliga myndigheter – men med vissa reservationer.

Förslag vi tillstyrker

Vi välkomnar ansatsen att förenkla och avgränsa miljöarbetet till *direkt miljöpåverkan* för den stora flora av myndigheter som lyder under förordningen. Vi är positiva till att i denna anda ta bort kraven på att mäta sin myndighets indirekta miljöpåverkan – vilket i de flesta fall är mycket svårt. Ett fokus på den ”miljöpåverkan som myndigheterna själva har direkt rådighet över” (s. 6) är välkommet ur både miljömässig och administrativ synpunkt. Höskolan Kristianstad tillhör myndigheterna som, genom forskning och utbildning, anser sig ha en betydande, positiv indirekt miljöpåverkan. Inte desto mindre så ser vi att det finns andra forum för att redovisa sådana insatser. I vårt fall exempelvis genom United Nations Global Compact och Klimatramverket, vilka vi har anslutit oss till.

En annan välkommen del bland förslagen är att ta bort uppmaningarna om att certifiera sig enligt EMAS och/eller ISO 14001 i förordningen. Dessa omfattande system kan svårligen passa samtliga 190 myndigheter som lyder under förordningen. Att de ofta nämns ger också felaktigt intrycket att man som myndighet lyder under förpliktelse att vara ansluten till något av dessa system, ett missförstånd som vi själva har stött på internt.

Till den remitterade översynens förtjänster tillhör även att kravet på en handlingsplan utgår. Istället ska arbetet utgå från myndighetens ordinarie styrmodell. Vi ser positivt på att kunna integrera kraven i miljöledningsarbetet i vårt ordinarie verksamhetsutvecklings- och kvalitetssystem och undvika parallella

styrdokument och redundant dokumentation. Att det finns dokumentation på både styrning, rutiner och arbete är rimligt – och vi tolkar förslaget som att man överlåter till myndigheten att bestämma hur detta i detalj ska se ut. Vi välkomnar ett sådant steg.

I översynen nämns att myndigheterna ska få återkoppling på sina miljöledningsrapporter. Detta ser vi positivt på då vi i nuläget levererar genomarbetade och detaljerade rapporter varje år utan att få respons på regelefterlevnad eller miljöarbete i bredare bemärkelse. Vi skulle välkomna individuell återkoppling som går bortom poängsättning och rankinglistor.

Förslag vi är tveksamma till

Att förordningen istället ska ”anpassas till ISO-standarderna genom att inkludera vissa moment från denna” (s. 7) kan falla väl ut beroende på vilka moment det rör sig om. Utvärdering och bedömning av miljöpåverkan ska, enligt förslag, ske utifrån ett ”livscykelperspektiv” – något vi finner ottydligt. Som exempel ska ett livscykelperspektiv tillämpas vid utvärdering av inköp och upphandling vilket innebär att fokus flyttas från att titta på förutsättningarna vid inköp eller upphandling. Myndigheten ska nu titta på helheten – dvs. även hur inköpt vara/inköpta varor transporteras, kan omhändertas, vilken livslängd, återvinningsmöjligheter osv. Detta låter rimligt ur en miljösynpunkt men det kan vara svårare att följa upp administrativt. Hur ska en hel livscykel avseende en produkt eller en tjänst bedömas i en rapport som lämnas varje år? Vi kan konstatera att det kommer det att ställas höga krav på utformningen av den nya rapportmall som aviseras i skrivelsen.

Vi vill vidare påpeka att det föreligger en brist på logik i att vägledningen, ett dokument på 75 sidor som bygger på förordningen, även i fortsättningen ska vara anpassad till ISO 14001 trots att hänvisningarna och uppmaningarna försvinner ur förordningen. Vår undran är om det inte skulle vara mer konsekvent och ändamålsenligt att frånga ISO 14001 och istället arbeta fram anpassade vägledningar? Vårt önskemål skulle vara segmenterade vägledningar som tar hänsyn till den typ av myndighetsverksamhet som bedrivs och vilken omfattning den har.

Förslag vi avstyrker

Vi ställer oss ytterst tveksamma till att rapporteringskraven flyttas från förordning till föreskrift – vilket skulle innebära att Naturvårdsverket får rätt att föreskriva vilka uppgifter som myndigheterna ska rapportera in. Vi ser en risk med att den institutionella broms för krav på rapportering, som en omsorgsfullt framtagna förordning utgör, skulle försvinna. Den enskilda expertmyndigheten har som avsändare inte det helhetsperspektiv som vi tror är nödvändigt för att utforma en realistisk rapportering. Istället ser vi en risk för fler krav och ökad rapportering –

vilket skulle få betydande, negativa resursmässiga konsekvenser för vår egen myndighets kärnuppdrag: forskning och utbildning.

Till de sämre förslagen hör också att rapporteringen ska kompletteras med ”frågor om årliga revisioner”. Vi tycker det är tillräckligt med de tilltänkta frågorna om myndighetens egen uppföljning av miljöledningssystemet och dess resultat. Att även lyfta in årliga revisioner låter resurskrävande och överflödigt – och som något som kan slå hårt mot mindre myndigheter.

I detta ärende har Håkan Pihl beslutat och Tobias Grahn har varit föredragande.

För Höskolan Kristianstad

Håkan Pihl
rektor